

Van start tot finish samen onderweg!

Opvoedingsproject - Schoolwerkplan

**van de Vrije Middenschool
Zonhoven**

tel. (011)81 91 11 fax (011)81 91 10

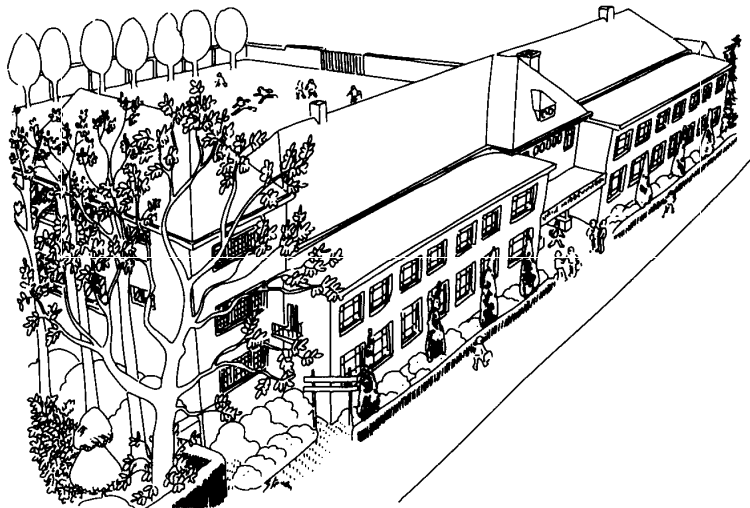
E-mail: info@vms-zonhoven.be

*Als school is het onze bedoeling om **samen met de leerlingen op tocht te gaan**. Dit op tocht gaan betekent dat we met alle leerlingen waarmee we vertrekken ook willen aankomen aan het einde van de tocht.*

*Van jullie, **leerkrachten**, wordt verwacht dat jullie goed les geven, dat jullie de jongeren helpen als ze iets niet begrijpen, dat jullie de resultaten van lesbeurten-taken-proefwerken met de leerlingen bespreken, dat jullie goede studiegewoonten bijbrengen, dat jullie... de jongens en meisjes **begeleiden**.*

*Als **klassenleraar** speel je hierbij een **sleutelfiguur**. Samen met je leerlingen werk je aan een goede klasgeest. Bij jou kunnen ze terecht met hun problemen of moeilijkheden.*

*Je zou onze school kunnen vergelijken met een voetbalveld. Als een leerling buiten de lijnen gaat, moet hij worden teruggefloten. Er zijn **spelregels** en wij dienen ervoor te zorgen dat die worden nageleefd. Binnen het veld is er plaats voor zelfstandigheid, voor verantwoordelijkheid, voor vrijheid. De school stelt eisen, heeft bepaalde verwachtingen. Leerlingen krijgen kansen en zekerheden. Het leven is eenvoudiger met die witte lijnen.*

Zonhoven 2009 - 2010

OPVOEDINGSPROJECT

visie, waarden, missie
het mens- en wereldbeeld van onze school
schoolcultuur: stijl, leefwijze, geest

LEEF CODE

normen
afspraken rond gedrag, studie, ...

SCHOOLWERKPLAN

actieplan
werken aan (proces) / met (product)
van werkelijke naar gewenste situatie

JAARVERSLAG

evaluatie
SWP wordt bijgestuurd, geactualiseerd

PRIORITEITENPLAN

NASCHOLINGSPLAN

professionalisering van de personeelsleden
inspelen op de reële behoeften
als bijdrage tot het bereiken van door de school vooropgestelde doelen

Verantwoording

Op school is iedereen met zoveel bezig dat we de rode draad uit het oog dreigen te verliezen. Daarom is het goed eens een *kritische analyse* te maken van ons doen en laten, een antwoord te geven op de vraag 'doen we de goede dingen goed?'.

De school die dag na dag gemaakt wordt en de school zoals ze gedroomd wordt zijn beide uitgangspunten voor het in praktijk zetten van ons *opvoedingsproject*, iets dat niet van vandaag op morgen wordt gerealiseerd. Werk maken van een eigen schoolprofiel en daar ook in groeien vergt immers tijd en energie.

Heel wat dingen bestaan reeds in de school, maar men is er zich niet altijd van bewust. Ook voor een kleine school zoals de onze is het de moeite waard om dingen op papier te zetten, al was het maar om het functioneren van die kleine school voor mekaar eens duidelijk te maken. We hoeven het SWP echter niet als iets geheel nieuw voor te stellen. In feite heeft onze middenschool al *een SWP in wording* en is onze school al bezig met het werken aan een SWP. Ik denk hierbij aan functionerende vakwerkgroepen, aan allerhande initiatieven i.v.m. projectwerking, onthaal van leerlingen en ouders. Het gaat hier telkens om SWP-onderdelen. Het dient verder tot ontwikkeling gebracht en gesystematiseerd te worden en bovendien wat planmatiger en gecoördineerder opgezet.

Daarom kijken we best eerst naar het *daadwerkelijk functioneren* van onze middenschool. Soms is het slechts nodig het huidige functioneren op bepaalde punten *bij te sturen* of *te veranderen*. Het is dus helemaal niet de bedoeling om hals over kop te starten met een grootscheepse vernieuwing. Een *stapsgewijze aanpak* en werk maken van *prioriteitskeuzes* lijkt een verantwoorde keuze. Dit doen we door *knelpunten* te verzamelen en te rangschikken naar belangrijkheid, hoogdringendheid, snelheid van aanpak en uitvoering.

Antwoorden op vragen als ... zijn een goed vertrekpunt.

- Wat hebben wij al in de schoolwerking wat getuigt van visie en planning?
- Hoe draagt onze school bij in het tot stand brengen van een kwaliteitsrijk onderwijsaanbod?
- Welke criteria hanteren wij bij de aanwending van het lestijdenpakket?
- Welke leefregels vinden wij belangrijk?
- ...

Uit de antwoorden zou duidelijk moeten blijken dat:

- het belangrijk is om samen te werken;
- een lange termijn planning noodzakelijk is;
- bijsturen onvermijdelijk is;
- een grote betrokkenheid van alle leden van de school (scholengemeenschap) noodzakelijk is.

Schoolbestuur, Oudercomité, Werkgroepen en Directieteam werkten mee aan het totstandkomen van dit opvoedingsproject dat de bron wil zijn van waaruit het leven op onze middenschool vorm en inhoud krijgt. Het laat ruimte voor dialoog, evolutie en creativiteit en moet uiteraard aan alle betrokkenen in en om de school worden bekendgemaakt. (Leraren, CLB, ouders van 6de studiejaars, onderwijzers,...)

Onze missie: ‘*Van start tot finish samen onderweg*’.

Met de jongeren en ouders die voor dit project kiezen, met de personeelsleden die zich bij ons hebben geëngageerd, met de Raad van Beheer, willen wij hier werk van maken. (Dit houdt in dat directie en personeelsleden een gunstig klimaat scheppen. In samenwerking, wederzijdse waardering en respect voor ieders opdracht proberen wij een positieve geest in de school/scholengemeenschap te creëren.)

1.

Wij willen onze jongeren voorbereiden om over enkele jaren een volwaardige plaats in te nemen in de snel veranderende samenleving. Onze school wil daarom voor alles een *degelijke school* zijn: een leer- en leefgemeenschap, een opvoedingsmilieu. Onze opvoedingstaak en onderwijsopdracht zijn gericht op de vorming van jongens en meisjes in al hun dimensies.

Daarom besteden we veel aandacht aan:

- het zelfstandig leren leren;
- een efficiënte studiebegeleiding;
- een permanente evaluatie van de vooruitgang van de leerlingen.

Onze school doet veel meer dan enkel kennis overbrengen. Wij willen onze jongeren leren *zelfstandig te denken* en te *leren*. Het is belangrijk dat onze jongens en meisjes de veelheid aan informatie leren opzoeken, selecteren en kritisch beoordelen. Via ons project *leren efficiënt studeren* en een *intensieve studiebegeleiding* leren wij dit geleidelijk aan.

Wij benaderen de aandacht voor het leren efficiënt studeren vanuit een **3-tal invalshoeken**: *leerling, leraar en thuis*.

Leerlingen - leraren

In de *onthaalperiode*, bij de aanvang van het schooljaar, *verkennen* de vakleraren de *studie- en werkboeken*: inhoudstafel, register, lesopbouw, ... en *bespreken* ze *specifieke studietips* met de leerlingen. Ook besteden ze veel aandacht aan het gebruik van *de agenda als studieplanner*.

Afhankelijk van de aard van de moeilijkheden wordt:

- voor de hoofd- en richtingsvakken, iedere week, *inhaallessen* aangeboden; (een aantal leraren hebben hiervoor 1 of 2 BPT-uren);
- de *studiemethode* besproken met *individuele leerlingen*;
- *CLB-begeleiding* ingeschakeld.

In de loop van het eerste trimester werken alle eerstejaars, samen met een vaste begeleider (leraar sociale activiteit) en binnen het lessenrooster, rond efficiënt studeren: veel praktische oefeningen met eigen materiaal, met experimentjes zodat de leerling ervaart wat hij (minder) goed doet bij het studeren. Via leiden en begeleiden, helpen we ze op weg naar zelfstandigheid, zo kunnen ze inzicht opbouwen in het studeerproces: waarom kon ik op deze vraag niet antwoorden? Hoe heb ik het aangepakt? Weet ik waarover deze leerstof gaat? Waarom is het beter eerst te verkennen? Hoe controleer ik mezelf? Waarom heb ik deze toets/taak niet goed gemaakt? Welke techniekjes kan ik voor dit soort van leerstof gebruiken?

Alle leraren krijgen het uitgewerkt pakket zodat zij weten welke stappen de begeleider heeft gezet en hoe zij hierop tijdens hun les kunnen inspelen. Het is immers belangrijk voor de leerlingen dat zij voelen dat het geen ‘eenmansbedoening’ is, de *transfer naar de vakken* wordt gemaakt en daarvoor is de medewerking van iedere leraar vereist.

Een lessenreeks leren studeren is slechts zinvol als zij wordt gedragen door een grotere lerarengroep, als er dus veel vakleraren op inspelen.

De 6 stappen (plannen, verkennen, lezen en begrijpen, inprenten, controleren, herhalen) worden via experimentjes en oefeningen aangebracht, vaak met verrassende resultaten. Tekstmarkeren, het maken van samenvattingen en schema’s, werken met een studieplanning, het leren selecteren van informatie,... zijn uiteraard handige hulpmiddelen. Op het *prikbord* in de lerarenkamer en op de *infoborden* in de gang afficheert de coördinator de *kernboodschap van iedere stap* nog eens krachtig.

Veertien dagen voor ieder proefwerk krijgen de leerlingen het *proefwerkrooster* en geeft de vakleraar ze het *leerstofoverzicht*. De eerstejaars klassenleraren helpen de leerlingen met het opstellen van een realistische proefwerkplanning.

Na het eerste rapport nemen we een *tevredenheidstest* af. De leerling probeert de ‘oorzaken’ van zijn tekort(en) of minder fraaie resultaten te verwoorden. De resultaten hiervan worden per klas en over de klassen heen bijeengebracht en de begeleider krijgt zo heel wat informatie betreffende de aanpak van een betreffende leerling (leraar), waarop men achteraf kan inspelen.

Gezien het grote belang van *remediëren* moeten leerlingen en leraren veel aandacht besteden aan de verbetering van opdrachten. De vakgroepen moeten proefwerken nabespreken om de eigen vraagstelling kritisch te bekijken en het leerproces en de evaluatie goed op mekaar af te stemmen.

Op personeelsvergaderingen *voorzien we geregeld tijd* voor vragen, bedenkingen, voorstellen vanuit de lerarengroep. De vakverantwoordelijken maken de begeleiders (leraren sociale activiteit, studiebegeleiders, inhaalleraren) duidelijk *hoe zij in hun vak de stappen concretiseren*.

Welke leerlingen komen in aanmerking voor bijscholing en hoe gaat dit in zijn werk?

De vakleerkracht meldt aan Karin Verjans welke leerling(en) in aanmerking komt (komen) voor inhaalles. Karin verwittigt de inhaalcracht en overhandigt hem/haar een document met de vermelding van de naam van de leerling(en) en het lesonderwerp. Na de inhaalles vult de inhaalcracht dit document aan en bezorgt het terug aan Karin. Al deze documenten worden bijgehouden in een map. Leerlingen die afwezig zijn geweest of een bepaald onderdeel van de les niet onder de knie hebben, komen hiervoor in aanmerking. Leerlingen die niet opletten tijdens de les krijgen deze kans niet.

Ouders

Op de *ouderinfoavond*, eind september, brengen wij de ouders op de hoogte van onze aanpak inzake studiebegeleiding en vragen wij ze om de data van de betreffende ouder(werk)avonden in hun agenda te noteren. Zij krijgen ook een foldertje mee met daarop de uitgewerkte stappen. *De thuis* speelt immers een niet te onderschatten rol.

Reeds een aantal jaren krijgen geïnteresseerde ouders de kans om in kleine groepjes, gedurende 2 avonden van telkens 3 uur, aan den lijve te ervaren hoe wij met hun zoon/dochter werken rond een goede studiemethode. In de inleiding geven we eerst een uiteenzetting over ‘*studieresultaten, studiemethode, openstaande vallen, remmende invloeden op de studiemotivatie, de zes stappen*’. Daarna splitsen we de ouders in 2 kleine groepjes met elk een begeleider. De interesse is ieder jaar groot. Voor vele ouders ook een hele ervaring om

na al die jaren nog eens op de schoolbanken te zitten. Op het einde van de sessie evalueren de ouders dit initiatief, verwoorden ze hun (on)tevredenheid en vragen wij ze wat ze ermee kunnen of willen doen.

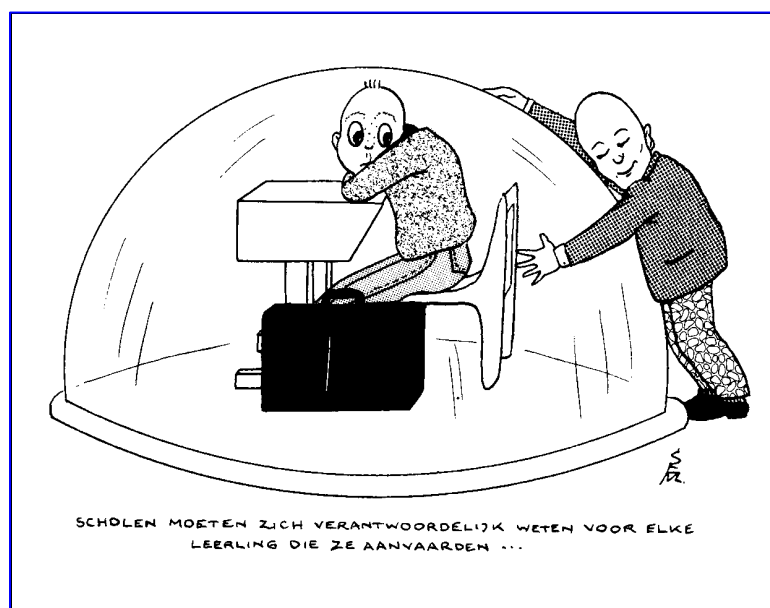
In de begeleiding van leerlingen, kiezen wij voor een *nauwe samenwerking met de ouders*. De bestaande communicatiekanalen moeten zo goed mogelijk worden benut:

- de schoolagenda;
- goede afspraken met het CLB in functie van de begeleiding van problemen;
- cel leerlingenbegeleiding;
- werken met contracten;
- gebruik van een volgkaart.

Aandachtspunten:

- Hoe onze jongens en meisjes (blijvend) motiveren en ze actief in de les betrekken?
- Hoe de betrokkenheid van de lerengroep nog verhogen?
- Hoe de 'leerlijn' doortrekken naar volgende jaren?
- Hoe kunnen we verantwoordelijkheid met de leerlingen delen?
- Doorschuiven van de verantwoordelijkheid naar de ouders voor *planning* en *controle*.
- Een toegankelijke mediatheek om leerlingen actief met de leerstof te laten bezig zijn en zich te documenteren.
- *De klassenleraar moet een spilfiguur zijn* en de keuze ervan moet nauwkeurig gebeuren. Best is het iemand die een behoorlijk aantal uren in een klas komt. Gezien de veelheid en de verscheidenheid van de problemen die op school afkomen, is meer inzicht op dit vlak nodig. Leraren krijgen de kans om zich via nascholing of leefsleuteltrainingen hierin te bekwamen.
- *De klassenraad dient goed geïnformeerd* over problemen bij leerlingen of over afspraken die met ze gemaakt werden. Ook het secretariaat verzamelt relevante info voor de klassenraad. Het softwarepakket 'Informat' is een goed middel om de veelheid aan informatie op een overzichtelijke manier bij te houden en weer te geven.

Wij doen als team ons uiterste best om de leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden. Maar natuurlijk zijn het de leerlingen zelf die het moeten waar maken. Het zijn zij zelf die de nodige inspanningen moeten leveren.

2.

Op onze school is iedereen welkom. Wij willen een *open en leerlingvriendelijke* school zijn, waar belangrijke waarden aan bod komen en waar zoveel mogelijk jongens en meisjes zich goed voelen.

Wij tonen *respect* en *verdraagzaamheid* voor deze jongeren.

We werken doelbewust aan een open, leerlingvriendelijke school.

Aandachtspunten:

- *Onthaal nieuwe lln.*

Van groot belang is dat de leerlingen zich goed voelen in de school, daarom besteden we ruim aandacht aan de opvang en hechten we veel belang aan het creëren van *een aangenaam leefklimaat*.

De eerste schooldagen maken ze kennis met het gebouw, het personeel, de gebruikelijkheden.

De '*kennismakingsdagen*' bieden leerlingen de kans om hun klasgenoten en klassenleraar beter te leren kennen.

In de loop van het 2de of 3de trimester organiseren wij een '*lesdag*' voor de leerlingen van het 6de studiejaar. Die dag maken zij kennis met een aantal vakken en ontmoeten ze heel wat personeelsleden en verkennen ze spelenderwijs het gebouw en de omgeving.

- *Niet té grote klasgroepen.*

Dit is een bewuste keuze van het schoolteam.

- *Aantrekkelijke lokalen.*

Ruime en goed verlichte lokalen en in de meeste klassen nieuwe tafels en stoelen. Een 3-tal 'stille' ruimten op de zolderverdieping hebben we de afgelopen jaren wat meer 'vorm en inhoud' gegeven.

- *Erkenning van de lln als jonge mensen.*

We behandelen de lln met respect en we luisteren naar ze.

- *Een pestvrije school.*

Pesten is op heel wat scholen een probleem. Onze school werkt aan een positieve schoolsfeer waar op termijn geen plaats meer is voor pesten. In de loop van het schooljaar gaan we via projectjes, toneel, film, literatuur in op de pestproblematiek en de positie van pester en gepeste. Bij pesten sluiten we met de pestkop een contract af en volgen we de betrokkenen van nabij.

- *Een sportieve school.*

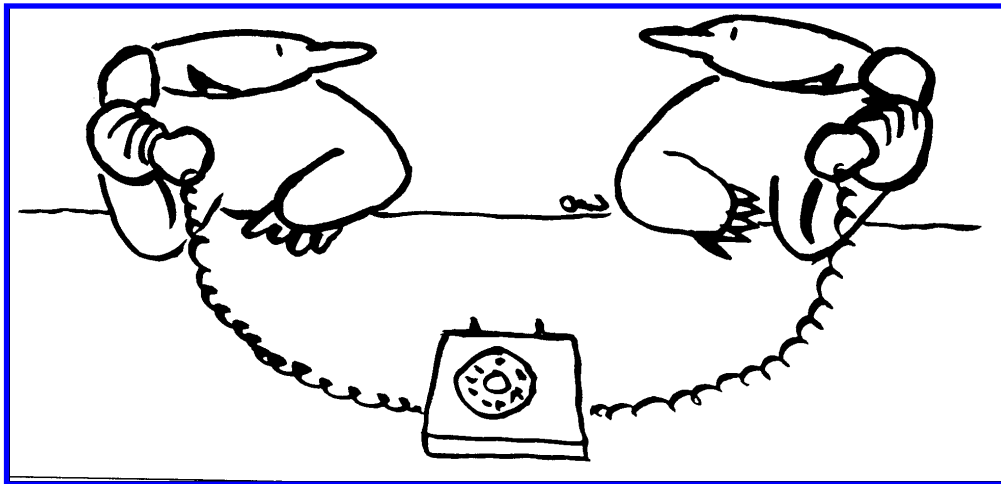
We stimuleren de sportbeoefening van onze lln. Er zijn middagactiviteiten en we nemen geregeld deel aan buitenschoolse sportactiviteiten.

- *Gewicht van de boekentas.*

Een pasklare oplossing hebben wij niet. We geven leerlingen en ouders tips over het verminderen van het gewicht van de boekentas en stimuleren de vakgroepen om na te denken wat er vanuit het vak kan gebeuren. (atlas, woordenboeken,...)

- Belangrijke factoren bij een *open klasklimaat* zijn:
 - zorgen voor een vriendelijke, niet bedreigende of spottende sfeer;
 - voorspelbaarheid bieden: laten weten wat de regels zijn;
 - structuur en duidelijkheid bieden;
 - concrete feedback geven;
 - leerlingen aanmoedigen;
 - voldoende eisen en grenzen stellen;
 - zelfstandigheid en initiatief stimuleren;
 - positieve verwachtingen uiten;
 - de voorbeeldfunctie blijft belangrijk;
 - elke les moet een uitdaging zijn om kwaliteitsvol en met ernst de leerstof over te brengen;
 - vertrouwen geven.

- Onze doelgerichte missie '*Van start tot finish samen onderweg*' stelt *de leerling centraal*. Bijgevolg dienen we regelmatig bij ouders en leerlingen te peilen naar hun wensen en behoeften.

3.

Wij willen in de Vrije Middenschool **opbouwend sociaal gedrag** bij onze jongeren ontwikkelen en onze jongens en meisjes helpen in hun **positieve betrokkenheid** thuis, op school, bij vrienden en in de gemeenschap.

Om **opbouwend sociaal gedrag** bij onze jongeren te ontwikkelen, moeten onze jongens en meisjes *zelfvertrouwen*, een *positief zelfbeeld* en *verantwoordelijkheidsgevoel* krijgen. Maar ze dienen ook kritisch te leren denken, leren hoe ze problemen oplossen of keuzen maken, leren zich een eigen mening te vormen en deze mening naar voor te brengen, respect te hebben voor de mening van anderen, voor andere culturen, voor alle medemensen. Kortom: ze leren hoe ze constructief met andere mensen kunnen omgaan.

Positieve betrokkenheid stimuleren.

Verbondenheid met anderen en met de gemeenschap is een belangrijke factor in de persoonsontwikkeling. Dit lukt alleen in een goede relatie met de omgeving: thuis, op school, met vrienden, in de gemeenschap. Een sterkere band met anderen leidt tot grotere betrokkenheid en meer contacten, tot deelname aan zinvolle en waardevolle sociale activiteiten.

Vaardigheden aanleren en inoefenen is niet genoeg om jongeren in beweging te brengen. De *sfeer in de klas* of in de groep, en *zinvolle relatie* met vrienden en met de mensen thuis, een *band met de gemeenschap* om ons heen: allemaal onontbeerlijke factoren voor een positieve ontwikkeling.

Onze school dient hieraan veel aandacht te besteden. Over een aantal jaren zijn onze leerlingen volwaardige burgers van een democratische samenleving en hierop willen wij ze voorbereiden.

Om dit zoveel mogelijk te realiseren werken wij met het lessenpakket '**Leefsleutels voor Jongeren**' dat in het lessenrooster van de eerstejaars is ingebouwd.

Net zoals bij het project 'leren efficiënt studeren' speelt ook hier **de thuis** een belangrijke rol. Ieder jaar nodigen wij de ouders uit voor een actieve ouderavond rond '*zelfvertrouwen*'. Het is immers niet altijd even makkelijk om in deze snel veranderende maatschappij met opgroeiende kinderen om te gaan. Ouders hebben behoefte aan steun, niet alleen van de school, maar ook van elkaar. We bespreken op zo'n ouderavond hoe belangrijk zelfvertrouwen is voor jongeren, waar zelfvertrouwen op berust en hoe wij hen helpen om zelfvertrouwen te krijgen. We leggen de ouders ook uit wat hun kind tijdens deze lessen 'leert'. Daarnaast is er gelegenheid om, in kleine groepjes, met de andere ouders en begeleiders van gedachten te wisselen. De belangstelling is telkenmale groot zodat wij met een viertal oudergroepen werken.

4.

De draagkracht van onze school ligt in *solidariteit*. Onderlinge samenwerking in goede verstandhouding tussen directie, leraren, ondersteunend personeel, onderhoudspersoneel, leerlingen, ouders, CLB, Schoolbestuur is een absolute vereiste. Een *hartelijke verstandhouding* en *goede samenwerking* tussen de leerlingen en het personeel zelf beschouwen we als essentiële middelen en doelen van opvoeding. Het team van onze school dient eveneens *goed geïnformeerd* te zijn.

De doelstellingen die je als school nastreeft, kunnen alleen maar worden bereikt met een sterk team dat zich *solidair* opstelt, dat zich goed voelt op school en in zijn werk.

Daartoe moet men zich op school thuis voelen en daarvoor dient er gezelligheid, collegialiteit en een gedeeld verantwoordelijkheidsgevoel te zijn.

Aandachtspunten:

Inschakelen van een *middenkader*, dat de directie en de collega's op een aantal vlakken ondersteunt en meewerkt op pedagogisch vlak. De taken voor coördinatoren en werkgroepen kunnen in die zin in overleg worden bekeken.

Personeelsleden dienen door de directie *gecoacht en gehoord* te worden.

De directie organiseert *functioneringsgesprekken*, om alzo de personeelsleden de kans te geven zaken aan te geven die hem aanbelangen.

Na het beëindigen van een interim-opdracht zal een *beoordelingsgesprek* doorgaan.

Het is van groot belang dat het personeel meedenkt over de school. Werkgroepen, coördinatoren en ondersteunend personeel moeten de nodige inspraak krijgen. Vrij regelmatig komen we met deze teams samen en wordt het schoolse leven besproken en is er inspraak over het functioneren van de school in brede zin.

Het personeel dient ook goed *geïnformeerd* te zijn.

Aandachtspunten:

Wij maken hiervoor gebruik van *Smartschool*, de *prikborden* in de lerarenkamer, er zijn *personeelsvergaderingen* en bijna maandelijks is er een *Nieuwsbrief*.

Met nieuwe leraren en interimarissen nemen we het *vademecum voor het personeel* en de *leefcode* door. Diverse aspecten van het schoolse leven komen hier aan bod.

Bij het begin van het schooljaar ontvangt ieder personeelslid een *schoolkalender* waarin (bijna) alle activiteiten zijn opgenomen: klassenraden, oudercontacten, proefwerkperiodes, culturele uitstappen, vrije dagen, pedagogische dag, facultatieve vrije dag, 3-daagse, sportdag, vieringen...

De leerlinggerichte benadering en de betrokkenheid in het schoolbeleid, moeten leiden tot een **intense samenwerking** onder de leraren.

De duidelijke doelstellingen en de onderlinge samenwerking maken dat de leraren bereid zijn zich in te zetten, ook buiten hun formele opdracht. Hierdoor is de missie van de school geen papieren 'statement', maar een doelgerichte samenwerking tussen directie en personeel die in de praktijk wordt gerealiseerd.

Aandachtspunten:

Dit houdt in dat er een aantal *formele en informele vakvergaderingen* zijn, waarvoor de agenda zowel door de directie als door de vakgroep kan worden opgesteld. Een profiel van de vakverantwoordelijke wordt aan de betreffende collega meegegeven en zit in de map met verslagen. Om de kans te hebben aan de vakgroepwerking van meer vakgroepen deel te nemen, is er een vergaderruimte van 14 dagen voorzien. De vakgroep doet voorstellen inzake aankoop van didactisch materiaal, rekening houdend met het beschikbare budget.

De vakgroep maakt gebruik van de brochure "*het persoonlijk werk van de leerling*", uitgegeven door de Diocesane Pedagogische Begeleidingsdienst, die via een Nieuwsbrief aan alle personeelsleden werd bezorgd. De directieraad bespreekt de tekst, rekening houdend met de bestaande situatie (verbeterlast).

We streven ernaar om de vakverantwoordelijken voor hun opdracht beter op te leiden en te informeren. Binnen onze school is reeds heel wat competentie aanwezig om op een adequate manier met deze uitdagingen om te gaan. Niet alleen bij de directie, maar ook bij individuele personeelsleden (leraren, coördinatoren, ondersteunend personeel) en de samenwerkende teams (klassenraad, vakgroepen, werkgroepen).

Om aan kwaliteit te winnen, dienen leraren in vakgroepen (en klassenraden) **samen te werken** en hun individuele autonomie gedeeltelijk ten voordele van de **teamverantwoordelijkheid** van de groep in te leveren.

De solitaire leraar, hoe professioneel hij zich ook bekwaamt en engageert, werkt minder doelmatig als hij zijn handelen niet afstemt op dat van collega's van dezelfde klas, van dezelfde school en van de scholengemeenschap.

Samen verwezenlijkt men meer!

Onze school staat ook open voor **initiatieven**. Dit laat personeelsleden toe creatief te zijn en het opvoedingsproject te verbreden. Diezelfde openheid is er ook op het vlak van **nascholing**.

5.

Onze school reikt een duidelijk uitgetekend *christelijk opvoedingsproject* aan. Het alledaagse schoolleven moet christelijk doorleefd zijn, wat onder andere tot uiting komt in de *aandacht* die men heeft voor leerlingen en personeel en de *steun* die men geeft aan de zwakkeren of kansarmen. In het bijzonder rekt zij erop dat de godsdienstleraren vrijmoedig de *christelijke boodschap* brengen en werk maken van een aan de school aangepaste *pastorale animatie* en van *gebedsmomenten* en *vieringen*.

We mogen vandaag niet verwachten dat alle personeelsleden van een school kerkelijke christenen zijn. Wel mogen we hopen dat zoveel mogelijk personeelsleden hun opdracht beleven vanuit hun geloof. Het is belangrijk dat deze collega's het schoolleven bezielen.

Van personeelsleden die wat verderaf staan inzake geloven wordt verwacht dat zij op een loyale en collegiale manier meewerken.

Op basis van het christelijk opvoedingsproject worden leerlingen begeleid om hun plaats te vinden in de samenleving en om op een menswaardige wijze aan deze samenleving te leren meebouwen, nu reeds op de maat van jongeren, later als volwassenen.

Van niet gelovige leerlingen wordt verwacht dat zij loyaal en met respect deelnemen aan initiatieven die een uitgesproken christelijk karakter hebben. Ook dit is opvoeden in functie van een plaats in de samenleving.

Aan alle ouders, welke hun levensbeschouwing ook moge zijn, wordt bij inschrijving van hun kind deze visie voorgelegd, zo weten zij waar zij met hun kind terecht komen.

Indien zij niet kunnen akkoord gaan met deze visie, dan kunnen zij in alle vrijheid – en met respect van onzentege – een andere school kiezen.

*Hoe kunnen wij op onze middenschool in deze tijd van mensen houden zoals Jezus van mensen hield? **Liefde door barmhartigheid** is onze inspiratie en drijfveer.*

(De opdrachtverklaring van de Congregatie van de Zusters van Liefde van Onze-Lieve-Vrouw werkte inspirerend.)

Aandachtspunten:

‘Barmhartigheid wordt concreet doorheen’:

Eenvoud

We proberen datgene wat we doen goed te doen, zonder franjes of bijbedoelingen.

Dienstbaarheid

We zijn beschikbaar met een hartelijke vanzelfsprekendheid.

We hebben aandacht voor nieuwe noden en actuele vragen en proberen een passend antwoord te bieden.

Menswaardigheid

We kiezen vooral voor wie niet tenvolle meetelt.

We gaan op zoek naar jongeren die het slecht hebben om hen hun plaats in de groep (terug) te geven.

Zorgen wij goed voor zwakke en/of zieke leerlingen?

Hoe gaan we om met pestgedrag?

Warmhartigheid

We benaderen onze jongeren met goedheid en menselijkheid,
met trouw en genegenheid,
met begrip en openheid,
met tederheid en mildheid,
met warmte en medelijden.

Hoe bemoedigen en bestraffen wij leerlingen?

Hoe gaan we om met conflicten?

Vergeven en vergeten

We streven ernaar iedereen opbouwend en toekomstgericht
te benaderen,
etiketten weg te nemen,
een spons over het verleden te halen en een
nieuw begin mogelijk te maken.

Geven we onze jongens en meisjes krediet?

*Hoe vangen we iemand op met slechte punten? Hoe zorgen
we ervoor dat een slecht rapport toch een 'goede boodschap'
kan zijn?*

Respect

We willen eerbied opbrengen voor de vragen, de beleving
en de persoon van de ander.

Voor onmacht ook en voor beslissingen die we niet delen,
zonder daarom alles goed te keuren.

Respect hebben is ook kunnen loslaten en niemand zo aan
ons binden dat hij of zij zonder ons niet meer verder kan.

Het is bevrijdend nabij-zijn.

Hoe spreken we over onze leerlingen?

Verantwoordelijkheid

We nemen onze taken ernstig ter harte, in overleg
en gedeelde verantwoordelijkheid.

Dit betekent deskundigheid op
professioneel, ethisch en menselijk vlak
hoog houden en verbeteren.

Dit vraagt creativiteit en gerichtheid op
de toekomst.

*Zijn wij, directie-leraren-ondersteunend personeel,
rechtvaardig t.a.v. de jongens en meisjes die aan ons zijn
toevertrouwd?*

Hoe delibereren wij?

Verbondenheid

We opteren voor samenwerking vanuit een sfeer van verdraagzaamheid.

Solidariteit is een permanente opdracht die gestoeld is op belangstelling voor en ondersteuning van mekaars initiatieven.

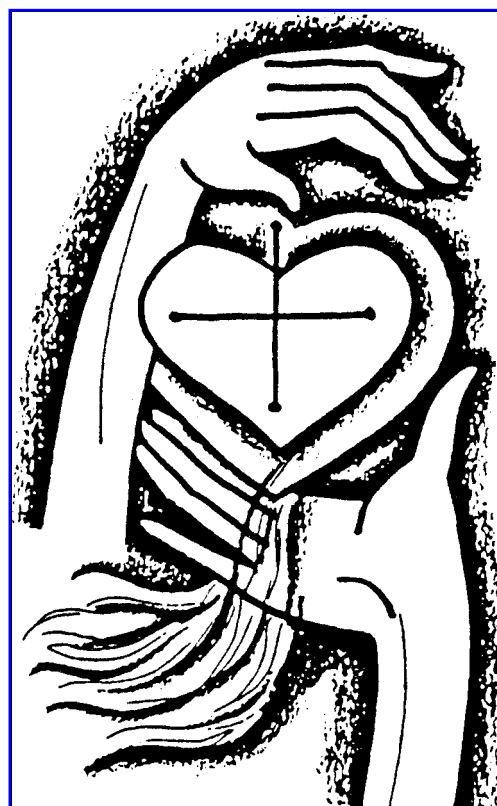
Bouwen wij samen aan de gemeenschap (klas, vaklokaal, lerarenkamer, speelplaats,...)?

Pastoraal op school omvat ook **liturgie en gebed**. Bidden of sacramenten ontvangen behoort echter tot de uitingen van een levend geloof. Wie hier niet aan toekomt, willen en kunnen we tot niets verplichten. We kunnen enkel een aanbod doen dat een vrije keuze mogelijk maakt. Gebed en sacramenten zijn voor heel wat leerlingen niet vanzelfsprekend.

Daarom dienen we een onderscheid te maken tussen stilte-oefeningen, bezinning, gebed, liturgie en sacrament.

In de lessen dient ruimte vrijgemaakt voor inleefprojecten (honger, eenzaamheid, geweld), getuigenissen, verslaggeving over gebeurtenissen die jongeren (emotioneel) hebben aangegrepen. Luister- en praatlessen dienen afgewisseld met werkopdrachten en groepsgerichte activiteiten die inzet, overleg en samenwerking bevorderen. (Zie ook punt 3 'positieve betrokkenheid'.)

Onderlinge waardering van en voor verschillende levensbeschouwingen is ook een waarde op zich. Wel moeten we ons afvragen hoe samen bidden en vieren op een zinvolle en waardige wijze kan verlopen.

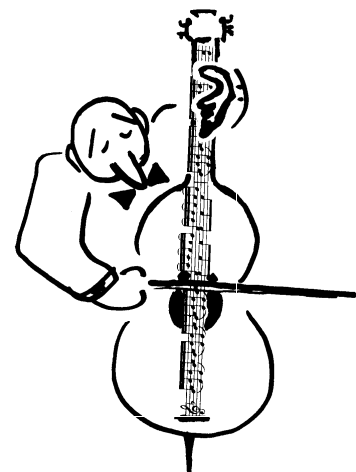
6.

Als er één bevoorrechte plaats is waar je als jongere met *cultuur* in contact kunt komen, is het de school. Er moet dus op school veel belang worden gehecht aan de cultuuroverdracht.

Dat het hier om meer gaat dan een schooluitstapje naar het theater of een concert zal wel duidelijk zijn. Cultuur moet gewoon het hele schoolgebeuren dragen, in elke les aanwezig zijn.

Aandachtspunten:

- Vanuit het principe *jong geleerd is oud gedaan*, is het maar logisch dat jongeren hun eerste cultuurontdekkingen doen op de schoolbanken. Niet in elk gezin leest men boeken, bezoekt men tentoonstellingen of musea, woont men concerten bij of gaat men naar het theater. Jongens en meisjes die dit alles thuis moeten missen, komen er dan via de school mee in contact en worden mogelijk later enthousiaste cultuurgebruikers. Ze hebben via de school de weg ontdekt naar de bieb, het museum, het cultureel centrum of het theater. Het dienen goed omkaderde bezoeken te zijn. Voor 'beginnelingen' is de goede begeleiding vaak belangrijker dan het bezoek zelf.
- Het aanbod van culturele centra dient door een werkgroepje kritisch bestudeerd. Eventueel doet men navraag bij scholen die een bepaald 'stuk' hebben geprogrammeerd of gaan enkele leraren, indien mogelijk, vooraf kijken.
- Leerlingen dienen te worden voorbereid op wat ze te zien krijgen en een nabespreking is een must.
- Ook op school zelf dient cultuur prominent aanwezig te zijn in de gangen, maar ook in de klassen. Dit kan gaan van leerlingenwerk, maar waarom zou onze school geen gebruik maken van uitleendiensten van kunstwerken zoals die in een aantal mediatheken beschikbaar zijn.
- Actief cultuur beleven is enorm aan te bevelen: creatief met taal, musical, kerstviering, leeservaringen met anderen delen, muziek beluisteren,...
- Jaarlijks organiseren we
 - een bezoek aan Technopolis;
 - een bezoek aan de haven van Antwerpen;
 - een tweedaagse naar Trier;
 - excursies;
 -

7.

Onze school roept jongeren op tot een **gezonde levensstijl**. Zij maakt jongeren gevoelig voor de **natuur- en milieuproblematiek** en vraagt ze rekening te houden met de **veiligheid** van zichzelf en de anderen.

Er zijn een drietal benaderingswijzen om **gezondheidsbevorderende acties** in de school vorm te geven.

Ten eerste via *toevallige activiteiten* die direct aansluiten bij wat er in of om de school gebeurt.

Ten tweede via *geplande activiteiten* die kunnen worden uitgewerkt in lessen, projecten en themaweken die steunen op de eindtermen en zoals nu reeds gebeurt in de B-klassen. Het gaat om activiteiten die op zichzelf kunnen staan of die binnen vakken worden geïntegreerd. Ten slotte heeft gezondheidseducatie ook te maken met het voeren van *een beleid op schoolniveau ter verbetering van de leefomstandigheden en ter ondersteuning van de individuele acties*. We denken hierbij aan *de inrichting van de speelplaats, materiële voorzieningen in de toiletten, kwaliteit van het lunchpakket,...*

Voor de concrete uitwerking verwijs ik naar de **eindtermen voor gezondheidseducatie**. Zij geven aan welke kennis, inzichten, vaardigheden en houdingen leerlingen nodig hebben om een gezond gedragspatroon te verwerven en te behouden. Ze worden geformuleerd rond de volgende domeinen:

- hygiëne;
- voeding;
- genotsmiddelen en geneesmiddelen;
- veiligheid en EHBO;
- stress en emotie;
- rust, beweging, houding.

Aandachtspunten:

- EHBO-cursussen.
- Het correct gebruik van geneesmiddelen (ondersteunend personeel).
- Begeleiding bij faalangst, stress, roken, verslaving,...

Voor wat betreft **natuur- en milieuproblematiek** kiezen wij op school best voor kleinschalige en geloofwaardige thema's die ingebed zitten in de lokale leefomgeving. Naast het lokaliseren van problemen is er ook plaats voor 'genieten'.

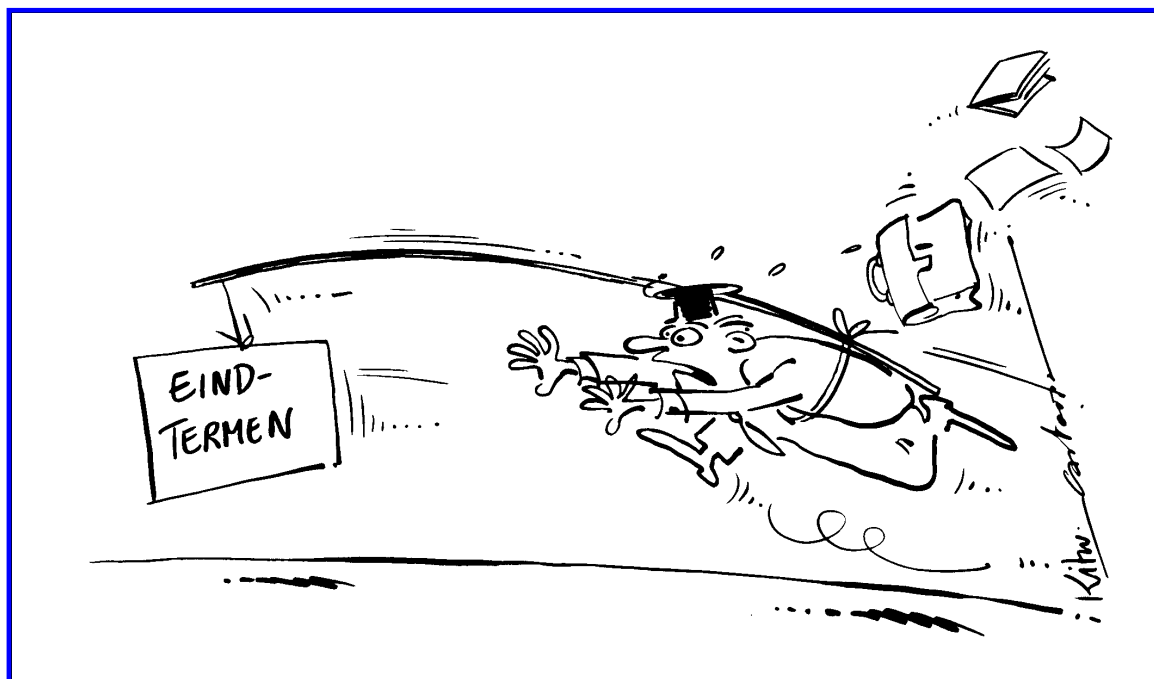
Het werken binnen de lokale leefomgeving vormt een tegenwicht voor de 'ver-van-mijn-bed-'aankpak die door de media wordt gehanteerd. Zij overladen ons met allerhande wereldproblemen. De oplossingen liggen ver buiten het bereik van Jan met de pet en zetten vaak aan tot vluchtgedrag, moedeloosheid, onverschilligheid.

Door aandacht te schenken aan de onmiddellijke omgeving wordt deze niet alleen milieuvriendelijker, maar ook schoner en gezonder.

Aandachtspunten:

- Op *materieel vlak* betekent dit voor de school o.a.:
 - . opgeruimde speelplaatsen, gangen en klaslokalen;
 - . geen zwerfafval meer;
 - . sorteren van afval;
 - . het gebruik van aluminiumfolie ontmoedigen;
 - . geen lekkende kranen en wc's;
 - . milieuvriendelijker poetsproducten;
 - . groenaanplanting;
 - . optimale ventilatie in de leefruimten;
 - . aangepast verkeer in de nabije omgeving;
 - . *milieudagen*.
- Bekeken als *leefgemeenschap* worden de leerlingen door zo'n schoolgerichte aanpak sociaal vaardiger, leren ze meer verantwoordelijkheid nemen en dragen, leren ze communicatief handelen en onderhandelen. Er is tevens een grotere betrokkenheid.
- Voor de school betekent *milieubewust* denken tegelijkertijd *kostenbesparend* denken, *samen* denken, *gezond* denken en *leefbaar* denken.
- Ev. kan de milieudienst van de gemeente helpen bij het opzetten van haalbare projecten.

Voor de concrete uitwerking verwijst ik naar de *eindtermen voor milieueducatie*.

8.

De school is een oefenplaats in *burgerzin* bij uitstek. Wij dienen onze jongeren te helpen om actieve burgers te worden die op een constructieve en tegelijk kritische wijze kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Belangrijk hierbij is dat onze jongens en meisjes inzicht krijgen in de essentiële kenmerken van onze maatschappij.

Onze jongens en meisjes zijn niet alleen '*burgers in wording*', maar ze maken ook nu al deel uit van de school als samenleving en krijgen er bepaalde verantwoordelijkheden waarbij teamwork belangrijk is. Zij doen hierbij indrukken en ervaringen op, vormen zich een mening en stellen zich misschien heel wat vragen over de manier waarop mensen hun samenleven organiseren.

Het is een uitdaging om o.m. via opvoeden tot burgerzin, jongeren de nodige kennis, inzichten en vaardigheden bij te brengen om de confrontatie aan te kunnen met

- de aspecten macht, overleg, belangenbehartiging, besluitvorming, instellingen;
- de aandachtsvelden arbeid, handel en welvaart;
- aspecten van media, vorming, vrije tijd, gezins- en groepsvorming.

Belangrijk is ook dat wij deze jongens en meisjes opvoeden tot kritische en goed geïnformeerde consumenten.

Uiteraard dient de school aandacht te besteden aan een aantal belangrijke attitudes: *verdraagzaamheid, rechtvaardigheidsgevoel, oog voor het algemeen welzijn, samenwerkingsbereidheid en verantwoordelijkheidszin.*

Voor de concrete uitwerking verwijs ik naar de vakoverschrijdende eindtermen en hun concretisering.

Aandachtspunten:

- Acties i.v.m. derde en vierde wereld
- Damiaanactie
- Verkeersopvoeding
-

9.

Onze school wil een *moderne school* zijn. *Nieuwe technologieën* en *nieuwe media* worden door de school functioneel aangewend. Als school hebben we ook oog voor de sociale verschillen die door de invoering van deze media zijn ontstaan. Door het drempelverlagend werken met deze nieuwe technologieën bieden wij aan alle leerlingen meer kansen.

Aandachtspunten:

- Onze jongeren aanmoedigen om de moderne media te leren kennen en gebruiken.
- De uitbouw van een multimedialokaal en cyberklas.
- Onze jongens en meisjes leren werken met het WWW.
- Het stimuleren van leraren om computerondersteund onderwijs bij hun leerlingen te introduceren.

10.

Onze school werkt aan een veiligheidsbeleid: het scheppen van *een leefbare en veilige werkomgeving* voor leerlingen en personeel is de eerste opdracht. Dit beleid steunt op een *drietal pijlers*:

- zorgen voor sociale binding: leren omgaan met elkaar;
- planmatig en deskundig omgaan met gebeurtenissen die de gewone gang van zaken in de klas of in de school onderbreken;
- zorgen voor de nodige orde en discipline;
- zorgen voor veilige voorzieningen in gebouw en omgeving en veilig gebruik daarvan.

De opdracht van een moderne school zoals de onze is complex. Zij staat in voor de opleiding van de jongeren, alsook voor hun opvoeding. Bovendien krijgen wij van de maatschappij een ruime preventieopdracht op verschillende domeinen. Wellevendheid is al geruime tijd uit de programma's, maar is niet zo maar overgenomen door ouders of media. Wel integendeel: dit heeft tot gevolg dat de school op dit vlak niet alleen een ernstig inhaalmanoeuvre dient te realiseren, maar ook dat ze aan een aantal nieuwe uitdagingen het hoofd moet bieden.

De leerling en zijn ouders zijn een stuk mondiger geworden en gezag wordt niet meer als iets vanzelfsprekend aanvaard. De school moet duidelijke regels hebben, waar leerlingen en ook de ouders achter staan.

*In deze tijd komen veel jongeren met hun problemen naar de school. Een *luisterend oor en hulp bieden* waar nodig zijn belangrijk. Dit zal vooral een preventief effect hebben op de gevaren die de school van vandaag bedreigen: geweld, vandalisme, drugs,...*

Een structurele aanpak zal verhelpen dat men op school constant brandjes moet blussen.

Preventie is fundamenteeler dan behandeling. (Zie ook punt 10 'een leefbare en veilige school'.)

Veel onveiligheid en veel incidenten zijn te voorkomen door de wijze waarop mensen in school met elkaar omgaan. Dat begint in de klas, binnen de lessen, maar het heeft ook veel te maken met situaties voor en na schooltijd en in de pauzes. Leerlingen en personeel dienen er dagelijks aan te werken verantwoordelijk om te gaan met zichzelf, met anderen en met z'n omgeving. Niet alleen ouders en slachtoffers moeten aan hun gedrag werken, maar ook de 'omstanders'. Binnen de school moet er sociale binding zijn *'wij horen bij elkaar en zo gaan wij met elkaar om'*. (Zie ook punt 3 'opbouwend sociaal gedrag ontwikkelen'.)

Orde op school garandeert orde in de klas.

Een ordelijke en vriendelijke sfeer is de voedingsbodem voor een gezond leerklimaat.

Collegialiteit, gepaste consequentheid en een 'vriendelijke' discipline zijn noodzakelijk.

Veiligheidsbeleid op school betreft niet alleen het aanpakken en voorkomen van gedrag dat buiten school als criminaliteit wordt aangeduid (druggebruik, winkeldiefstal, vandalisme), maar het gaat om meer: plagen, pesten, roddelen, elkaar uitdagen, uitsluiten, ruzie zoeken, vechtpartijtjes, brutaliseren van leraren en ordeverstoring. Veel van die gedragingen veroorzaken voor leerlingen en leraren onveiligheid en ze verstoren een goede werksfeer. Ons veiligheidsbeleid zal ook daar op gericht moeten zijn. En het zijn de leerlingen en het voltallige personeel dat er samen aan moet werken. ***Daarom start 'de veilige school' op de werkvloer van de school.***

Aandachtspunten:

Een veilige school...

- organiseert zowel de cognitieve als sociale processen goed. Wanneer men elkaar in een school goed kent, elkaar respecteert en gezamenlijk de regels afsprekt en handhaaft, ontstaan positieve, sociale bindingen tussen leraren en leerlingen;
- biedt leerlingen en leraren duidelijkheid, ze worden serieus genomen en dragen verantwoordelijkheid;
- besteedt aandacht aan het omgaan met elkaar, binnen en buiten de lessen. Het aanleren van sociale vaardigheden en communicatie is belangrijk;
- heeft systematisch aandacht voor risicofactoren en problemen bij leerlingen. Een inhoudelijk leerlingvolgsysteem, zoals het programma 'Informat' waarmee wij werken, en begeleiding zijn noodzakelijk;
- biedt een goed en veilig werkklimaat voor leraren en oudersteunend personeel. Dit veronderstelt teamwork, collegialiteit en goede vormen van ondersteuning en begeleiding;
- heeft een schoolleiding, leraren en ondersteunend personeel die de doelstellingen, de normen en regels van de school kent en die door hen gedragen worden;
- is een school die naar leerlingen luistert. Zo'n school betreft leerlingen bij de regelgeving en de naleving ervan. Zo'n school maakt de ouders duidelijk wat zij van de school mogen verwachten.

Iedereen heeft recht op een veilige schoolomgeving en er is al heel wat terug te vinden in de volgende **eenvoudige leefregels**:

- **Ik neem een ander zoals die is en discrimineer niet.**
- **Ik scheld niet, geef geen bijnamen en doe niet mee aan uitlachen of roddelen.**
- **Ik blijf van een ander en van de spullen van een ander af.**
- **Als iemand mij hindert dan zeg ik duidelijk 'stop ermee'.**
- **Als dat niet helpt, vraag ik een leraar of surveillant om hulp.**
- **Als er ruzie is, speel ik niet voor eigen rechter.**
- **Ik bedreig niet, ik breng geen wapens, rookgerief en drugs mee.**
- **Ik gebruik binnen en buiten school geen geweld.**
- **Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden.**

Deze leefregels worden in de leefcode opgenomen en op strategische plaatsen in het gebouw geafficheerd. Ze kunnen in sommige gevallen ook als 'contract' worden voorgelegd aan ouders en leerlingen.

Met behulp van een '**thermometer**' kunnen we snel het veiligheidsgevoel van leerlingen meten en een indruk krijgen van frequentie en aard van de incidenten waarvan zij het slachtoffer zijn geworden.

Als we deze 'thermometer' een aantal keren per jaar gebruiken, krijgen we op den duur een beeld van het veiligheidsklimaat op school. (zie als bijlage)

Voor alle betrokkenen moet **op termijn zichtbaar worden** dat het veiligheidsgevoel groter wordt en dat het aantal incidenten in aard, omvang en frequentie op termijn afneemt.

Concreet kan dit door:

- te laten zien welke verschuivingen er optreden in het veiligheidsgevoel van de betrokkenen op school;
- het voorkomen van kleine en grote incidenten te registreren en door te laten zien dat er op termijn ook sprake is van vermindering (minder vaak en minder ernstig).

In een *leefbare en veilige school* dient uiteraard gewerkt aan een *drugbeleid*, beter nog aan een *gezondheidsbeleid*. (Zie ook punt 7 ‘*onze school roept jongeren op tot een gezonde levensstijl*’.)

Druggebruik en drugproblemen zijn geen specifieke schoolproblemen maar wel maatschappelijke problemen die niet ophouden aan de schoolpoort. Het is dus onvermijdelijk dat ook onze school met drugproblemen te maken krijgt en dat ze dit probleem binnen de schoolmuren zal moeten aanpakken.

Druggebruik is er niet op één dag gekomen en bij een ‘*drugprobleem*’ op school gaat het meestal om experimenteel gebruik, zodat geen overhaaste reactie noodzakelijk is. Dit betekent uiteraard niet dat onze school niet op druggebruik moet reageren, integendeel. Binnen de regio Hasselt-Zonhoven is gezamenlijk gewerkt aan een drugbeleid dat druggebruik in al zijn aspecten en vormen kan opvangen en in de hand houden.

Aandachtspunten:

- Een belangrijke voorwaarde is dat onze jongens en meisjes *hun eigen leven invulling kunnen geven* opdat ze niet alleen het gevoel krijgen *er greep op te hebben*, maar zich ook *goed voelen*. Ik denk hierbij aan *zelfvertrouwen, opkomen voor jezelf, beseffen dat hun mening ook zinvol is voor een ander, omgaan met kritiek, openheid, zich weerbaar kunnen opstellen*. Er zijn ook meer technische vaardigheden als *zelfredzaamheid*. (Zie ook punt 3 ‘*Leefsleutels voor jongeren*’.) Wie een beetje vertrouwd is met Leefsleutels weet dat dit vormingspakket perfect past in deze visie.
- *Een aantal van onze streefdoelen zijn zeker nog:*
 - onze jongeren positief benaderen: vertrekken wat bij hen aanwezig is, geloven in hun capaciteiten;
 - ze helpen in hun zoektocht naar zingeving, ze aanleren hoe ze in de maatschappij hun weg kunnen zoeken (niet: vinden);
 - leerlingen en leraren moeten ook hulp durven vragen en inzien dat hulp vragen geen synoniem is voor falen;
 - in een later stadium met jongeren zoeken naar het antwoord ‘*waarom mensen drugs gebruiken?*’
- Preventiewerk is een lang-termijn-werk. Wij willen vooral werken aan het voorkomen van probleemgedrag in het algemeen en belangrijk is dat er veel aandacht uitgaat naar opvoeding, niet alleen via de school, maar ook via ouders.

Is dat nu allemaal wel de taak van de school?

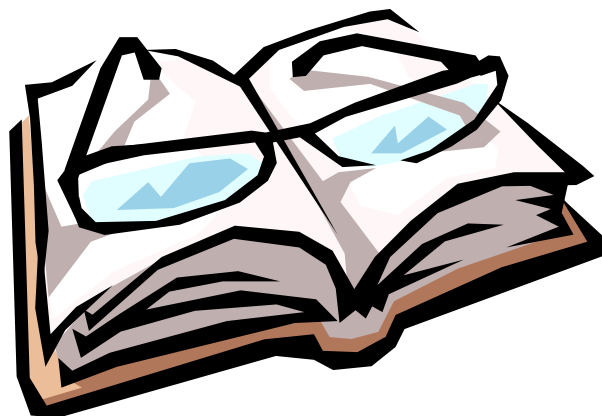
- Enerzijds wordt gesteld dat de school er in de eerste plaats is voor het overdragen van kennis en kunde. Gezien de krapte van tijd en middelen en de behoefte aan betere resultaten zou de school het bij die hoofdtak moeten laten. Dit standpunt appelleert ook aan het gevoel van veel collega's dat er zoveel moet en iedere keer zoveel extra bijkomt.

- Anderzijds wordt benadrukt dat de school altijd opvoedt. Leraren voeden op door wie ze zijn. Ze doen dat door de manier waarop ze met elkaar, met de leerlingen en met de ouders omgaan, door de keuzen die ze maken en de woorden die ze gebruiken. En ook door er expliciet niets aan te doen, geven ze de leerlingen voorbeelden. Juist daarom moet de school zich *bewust* aan de pedagogische opdracht wijden. Niet in de vorm van een nieuw vak of als onderdeel van bepaalde vakken, maar juist geïntegreerd in de dagelijkse omgang tussen leraren en leerlingen, binnen en buiten de lessen. Zo kan onze school een belangrijke bijdrage leveren aan de sociaal-emotionele vorming van de leerlingen.

Die twee opvattingen komen in grote trekken overeen met twee houdingen die je bij mensen aantreft. Volgens de ene moet je oplossingen vooral zoeken in regelingen en is het goed om strak en beheersmatig op te treden. Volgens de andere gaat het juist om een open werkwijze, waarbij je alles integreert en de betrokkenen er ook echt bij betreft.

Samenstelling: Jean Weerts/Theo Moons

2009 – 2010 (1/09/2009)

THERMOMETER

Klas: Datum: ... / ... / ...

Hoe veilig voelde ik me de voorbije maanden binnen en buiten school?

Ik voelde me:

in de klas:	☐ veilig	☐ niet zo veilig	☐ onveilig	☐ erg onveilig
in de school:	☐ veilig	☐ niet zo veilig	☐ onveilig	☐ erg onveilig
rond de school:	☐ veilig	☐ niet zo veilig	☐ onveilig	☐ erg onveilig
tussen huis – school:	☐ veilig	☐ niet zo veilig	☐ onveilig	☐ erg onveilig

De voorbije periode:

ben ik geplaagd en/of gepest:	☐ nooit	☐ soms	☐ vaak	☐ altijd
ben ik uitgescholden en/of bedreigd:	☐ nooit	☐ soms	☐ vaak	☐ altijd
is er iets van mij gestolen of stukgemaakt:	☐ nooit	☐ soms	☐ vaak	☐ altijd
was ik bang voor bepaalde leerlingen:	☐ nooit	☐ soms	☐ vaak	☐ altijd
had ik last van handtastelijkheden of lichamelijk geweld:	☐ nooit	☐ soms	☐ vaak	☐ altijd

Ik heb daarover gepraat met

Dat heeft wel niet geholpen, want

.....